

Konference ZAVÁDĚNÍ AGROLESNICTVÍ V PRAXI  
10. 12. 2020

# LEGISLATIVA ALS PRAKTICKÉ ZKUŠENOSTI

JUDr. Helena Doležalová, Ph.D.  
Asociace soukromého zemědělství ČR

Projekt TL01000298

Agrolesnictví - šance pro regionální rozvoj a udržitelnost  
venkovské krajiny

**T A**  
**Č R**

# Strategický plán podpory SZP 2021-2027

- Způsobilý hektar
  - *„pravidla pro zahrnutí / vyloučení některých krajinných prvků zejména stromů (např. ve vztahu k agrolesnictví)“*
- Definice orné půdy
  - *„... zahrnující krajinné prvky ...“*
- Subkultura „agrolesnictví“
  - *„systémy obhospodařování půdy, v rámci kterých je stejný pozemek zároveň využíván k pěstování dřevin a k zemědělské činnosti ...“*

EU - pravidla podpory pro strategické plány

- *„včetně takových systémů, jako je agrolesnictví a orná plocha s keři a stromy“*

# Praxe

- „Z hlediska **ochrany** ZPF ... zábor pozemku ... nutné **odnětí** ze ZPF.“
  - povinnost vlastníka udržovat stav pozemku v souladu s charakteristikou druhu pozemku
  - definice orné půdy v příloze katastrální vyhlášky (... pěstování plodin ...)
- Územní řízení
  - Změna druhu (→ ovocný sad ...)
  - Změna využití (→ plantáž dřevin ...)

Vegetační pásy =  
„technická“ protierozní  
opatření

# Zemědělský půdní fond

- (2) Zemědělský půdní fond tvoří pozemky zemědělsky obhospodařované ...
- (3) Do zemědělského půdního fondu náleží též ... nezemědělská půda **potřebná k zajišťování zemědělské výroby**, jako polní cesty, ... technická protierozní opatření apod.

§ 1  
zákona o ochraně  
zemědělského  
půdního fondu

# Odnětí ze ZPF

- Pro nezemědělské účely
- V nezbytném případě
- Jen nejnutnější plocha
- I. a II. třída ochrany
  - pouze v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany ZPF

§ 4  
zákona o ochraně  
zemědělského  
půdního fondu

# Změna druhu/způsobu využití pozemku?

- **Ovocný sad**

- *Pozemek souvisle osázený ovocnými stromy nebo ovocnými keři nebo pozemek tvořící s okolními pozemky takto osázený souvislý celek.*

- **Plantáž dřevin**

- *semenná plantáž, plantáž energetických dřevin, vánočních stromků, porost určitého dřevinného druhu, zpravidla monokultura, s intenzivním agrotechnickým obděláváním půdy pro dosažení rychlé a vysoké produkce dřevní hmoty apod.*

Příloha  
katastrální  
vyhlášky

# Systemy ekologické stability

- (3) *Na pozemky nezbytné k uskutečnění opatření, projektů a plánů tvorby systému ekologické stability podle § 4 odst. 1 se nevztahují ustanovení o ochraně zemědělského půdního fondu.*
- (1) *... Ochrana systému ekologické stability je povinností všech vlastníků a uživatelů pozemků tvořících jeho základ; jeho vytváření je veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát*

§ 59 a § 4  
zákona o ochraně  
přírody a krajiny

# Zavedení subkultury „agrolesnictví“

- *(4) Vlastník, nebo jiná osoba, která je oprávněna zemědělskou půdu užívat, jsou povinni ji užívat nebo udržovat*
- *v souladu s charakteristikou druhu pozemku, pokud nejde o*
- *b) hospodaření uživatele půdního bloku zařazeného do evidence půdy podle zákona o zemědělství a v souladu s touto evidencí*

§ 3  
zákona o ochraně  
zemědělského  
půdního fondu



# Mez

- **Příloha katastrální vyhlášky**
  - Druhy a způsoby využití pozemků
- **Orná půda**
  - Mez, stráž, úvoz, příkop
- Parcela s druhem pozemku orná půda **nemusí mít vyznačen způsob využití pozemku.**

## LPIS

*Souvislý útvar liniového typu, sloužící zejména ke **snižování nebezpečí vodní nebo větrné eroze**, zpravidla vymežující hranici dílu půdního bloku. Součástí meze může být **dřevinná vegetace**.*

# Dřeviny na orné půdě/TTP

- **Remízky, háje, větrolamy a meze** na orné půdě/trvalých travních porostech
  - Do 31. 12. 2019
- **Krajinný prvek** ... v evidenci ekologicky významných prvků
  - Od 1. 1. 2020

Osvobození  
od daně z pozemků

§ 4 odst. 1 písm. k)  
zák. č. 338/1992 Sb.,  
o dani z nemovitých věcí

# Dotace – překážky pro dřeviny

- Přímé platby
  - max. 100 ks/ha
- Definice krajinných prvků
  - max. počet dřevin
- Umístění liniových výsadeb –
  - uvnitř, na kraji

Jedna kultura  
na jednom dílu  
půdního bloku

# Převažující způsob hospodaření

- § 24
- *(3) Pozemky vzdělávané způsobem smíšeným (na př. role s ovocnými stromy) se zařadí s ohledem na výtěžek všech zároveň získaných plodin do druhu pozemků, jehož způsob vzdělávání u nich plošně převládá.*

VLÁDNÍ NAŘÍZENÍ  
64/1930 Sb.,  
jímž se částečně provádějí  
hlavy II., III. a IV. zákona o  
pozemkovém katastru a  
jeho vedení (katastrálního  
zákona)

# Střet s veřejnými a soukromými zájmy

- **Konkrétní podmínky určité lokality**

- Územní a druhová ochrana
  - obecná a zvláštní (ZOPK)
- Vedení inženýrských sítí
- Energetická zařízení
- Elektronické komunikace
- Bezpečnost provozu na silnicích ...
  - Rozhled na křižovatkách ...
- Ochrana před povodněmi ...
- Imise, vlastnická práva
  - Dohoda s vlastníky pozemků
- ...

Zákaz

Dohoda

Povolení

Souhlas

Stanovisko

...

# Ověření závažnosti zásahu

- V případě **pochybností** investora o závažnosti zásahu
  - Odůvodněné stanovisko orgánu ochrany přírody - nezávazné
- Předběžné územně plánovací informace
  - stavební úřad
- Změna druhu a způsobu využití pozemku
  - i po uskutečnění v terénu
  - ohlášení vlastníka pozemku
  - <https://druhypozemku.cuzk.cz/vyber/>

Zákon o ochraně přírody a krajiny

Stavební zákon

Katastrální předpisy

# Řady stromů na mezích – orná půda?

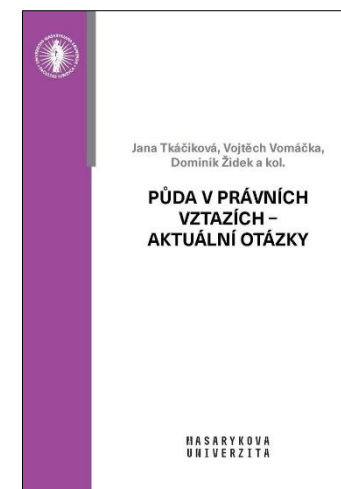
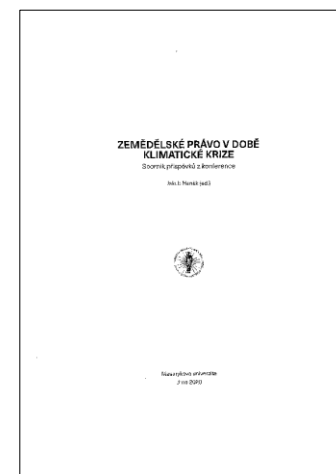
- Převaha pěstování plodin
- Liniová výsadba (na mezích)
- Možnost obhospodařovat běžnou technikou
- Neohrožení jiných zájmů
  - příp. dohoda, souhlas ...

## ➤ Nutné ?

- vyjímat pozemky ze ZPF
- měnit druh pozemku/využití
- žádat o stanovisko ...

# Publikace

- **Právní překážky agrolesnictví**
  - Časopis České právo životního prostředí
  - [https://www.cspzp.com/dokumenty/casopis/cislo\\_52.pdf](https://www.cspzp.com/dokumenty/casopis/cislo_52.pdf)
- **Dřeviny na orné půdě: agrolesnictví**
  - Monografie Půda v právních vztazích – aktuální otázky
  - <https://science.law.muni.cz/knihy/monografie/puda.pdf>
  - <https://munishop.muni.cz/obchod/knihy/puda-v-pravnich-vztazich-aktualni-otazky-logisticke-naklady-0x000089695>
- **Agrolesnictví ve Strategickém plánu podpory SZP 2021-2027 pro ČR**
  - Sborník Zemědělské právo v době klimatické krize
  - <http://agri.law.muni.cz/content/cs/konference-2020/>





# Děkuji za pozornost

helendol@seznam.cz

**T A**

Tento projekt je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu ÉTA.

**Č R**

[www.tacr.cz](http://www.tacr.cz)  
*Výzkum užitečný pro společnost.*



Asociace  
soukromého  
zemědělství ČR

